FAUST
Smlouva, která se rodí v člověku
Jana Horkelová

Obsah

FAUST Smlouva, která se rodí v člověku....5
Úvod....5
ČÁST I....6
1.Chlapec, který chtěl vědět....6
1.1. Otcův pohled....7
1.2 První stud....7
1.3. První lež....8
1.4. První noc....9
1.5. První rozhodnutí proti sobě....10
1.6. Tlak....10
1.7. Střet....11
2. První prasklina....12
2.1. Po potlesku....13
2.2. Tělo ví dřív....13
2.3. Srovnávání....14
2.4. Ticho po vítězství....14
2.5. Kdo bez výkonu....15
2.6. Rozhodnutí nepolevit....16
3. Učit se znamená ztrácet....16
3.1. Hlas v přesnosti....17
3.2. Druhý pohled....17
3.3. Nabídka bez slov....18
3.4. Rozhovor....18
3.5. První výměna....19
3.6. Chlad....20
3.7. Žena jako zrcadlo....21
3.8. Mezi dvěma rytmy....21
3.9. Volba bez dramatu....22
3.10. Bez návratu....23
4. Ticho, které neodpovídá....24
4.1. Prázdný návrat....24
4.2. Ozvěna vlastního hlasu....25
4.3. Únava bez příčiny....26
4.4. Nečekaná chyba....27
4.5. Zpevnění....27
5. Muž mezi knihami....28
5.1. Místnost bez svědků....29
5.2. Archiv vlastního jména....30
5.3. Noc bez čtení....32
5.4. Mezi řádky nic....33
5.5. Když knihy nestačí....34
5.6. Stín za zády....35
5.7. Když se místnost přiblíží....35
5.8. První vědomé ticho....36
5.9. Hranice, která už nepůsobí....37
5.10. Zavřené police....38
6. Pocit, že je málo....38
6.1. Těsně pod vrcholem....39

6.2. Zrychlení....41
6.3. Hlad bez jména....41
6.4. Měřítko, které roste....42
6.5. Když ani víc nestačí....43
6.6. Zákon nedostatku....44
7. Noc bez svědků....45
7.1. Místnost bez světla....46
7.2. Obraz bez rámu....48
7.3. Tělo bez role....49
7.4. První strach....50
7.5. Hranice ticha....50
7.7. Když zůstane jen on....51
7.8. První vědomý krok....54
7.9. Nezvolená cesta....56
7.10. Ráno bez výmluv....58
ČÁST II Hlas....60
8. Někdo, kdo už tam byl....60
8.1. Mezi myšlenkou a rozhodnutím....61
8.2. Směr, který chutná....62
8.3. Tichý souhlas....63
8.4. Blízkost....64
8.5. První ozvěna....65
8.6. Věta, která nepřišla....66
8.7. Když už není návratu....67
8.8. Téměř stejné....67
8.9. Jemné vychýlení....68
8.10. Ticho, které přestává být měkké....69
8.11. Téměř bez svědomí....70
8.12. Bez hluku....71
9. Nabídka bez nátlaku....71
9.1. Slovo, které nevyslovil....72
9.2. Bez podpisu....72
9.3. Zrychlení bez námahy....73
9.4. První neviditelná ztráta....74
9.5. Místo, kde kdysi váhal....74
9.6. Tělo si pamatuje....75
9.7. První konkrétní zisk....75
9.8. Druhá strana zisku....76
9.9. Když už není komu vysvětlovat....77
9.10. Bez odporu....77
10. První souhlas....78
10.1. Bez poslední brzdy....78
10.2. Lehčí než dřív....79
10.3. Když už nic netlačí....80
10.4. Měkkost, která zmizela....80
10.5. Když už není návratu k pochybnosti....81
10.6. Ticho, které se usadilo....82
10.7. To, co už nelze vrátit....82
10.8. Přijetí bez slavnosti....83
10.9. Když už to nejsi ty....84

10.10. Tělo, které už necouvne....85
10.11. Ticho po souhlasu....86
11. Žena, která viděla....86
11.1. Pohled, který se nezastavil....87
11.2. To, co nepřijala....88
11.3. Když se dotkla místa, které zmizelo....88
11.4. Mezera mezi nimi....89
11.5. To, co v ní zůstalo klidné....90
11.6. Když mu neuvěřila....90
11.7. To, co se v něm pohnulo....91
11.8. Hranice, kterou cítil jen on....92
11.9. To, co by musel ztratit....93
11.10. Ticho mezi nimi....94
12. Sladkost moci....94
12.1. Když chutná bez námahy....95
12.2. Když už nepotřebuješ dokazovat....95
12.3. Chuť, která zůstává....96
12.4. Když se staneš měřítkem....97
12.5. Klid, který se usadil....98
13. Druhá výměna....98
13.1. To, co už necítil....99
13.2. Místo, kde kdysi bolelo....99
13.3. Když zůstane jen logika....100
13.4. Prázdné místo bez jména....101
13.5. Když už se nevracíš....101
13.6. Tvrdost, která už nebolí....102
13.7. Co už neprojde zpět....103
13.8. Ticho po druhé výměně....103
14. Stín se přibližuje....104
14.1. Přítomnost bez jména....105
14.2. Ticho, které neslouží....106
14.3. Pohled z druhé strany....106
14.4. Hranice, kterou nelze obejít....107
14.5. To, co čeká....108
14.6. První trhlina....109
14.7. Bod, kde už není jen svět....109
ČÁST III Cena....110
15. Výška....110
15.1. Víc prostoru, míň dechu....111
15.2. Když už není kam růst....111
15.3. Potlesk, který nic nepřidá....112
15.4. Vlastní ozvěna....113
15.5. Plošina....114
16. Únava....114
16.1. Tělo mluví dřív....115
16.2. Ráno bez směru....116
16.3. Když se zpomalí svět....116
16.4. Večer, který neodpočívá....117
16.5. První skutečný strach....118
16.6. Únava jako pravda....119

17. Rozpad bez hluku.....119
17.1. Když už se nedá držet tvar.....120
17.2. Úsměv bez obsahu.....121
17.3. Vlastní hlas jako cizí.....122
17.4. Ztracená souvislost.....122
17.5. Ticho, které už nelze obejít.....123
18. Druhá noc.....124
18.1. Když už není komu odpovědět.....124
18.2. Vzpomínka na chlapce.....125
18.3. Bez možnosti návratu.....126
18.4. Ráno po druhé noci.....127
18.5. Vědomí bez výmluvy.....128
18.6. Poslední iluze.....128
18.7. Neodvratnost.....129
18.8. Bod bez pohybu.....130
18.9. Přijetí bez slov.....130
19. Chlapec ve vzpomínce.....131
19.1. Pohled, který se neodvrátí.....131
19.3. Svědek, který mlčí.....132
19.4. Bez iluze o sobě.....133
19.6. Ticho před hranou.....134
20. Poslední rozhodnutí.....135
20.1. Před tichem.....137
21. Pád.....137
21.1. Bez odporu.....138
21.2. Po pádu.....139
21.3. Ticho po všem.....140
Doslov.....143

FAUST
Smlouva, která se rodí v člověku

Úvod

Tento román přišel po napětí, které se ozve ve chvíli, kdy člověk dosáhne toho, po čem dlouho toužil, stojí uprostřed vlastního úspěchu, dotýká se výsledků své práce, slyší uznání a přesto cítí, že radost není plná. Všechno je na svém místě, ale uvnitř zůstává sevření, nejasné, vytrvalé, jako tichý tlak pod hrudní kostí. Nejde o selhání, nejde o ztrátu, jde o zvláštní nedokončenost, která se objeví právě tehdy, kdy by měl přijít klid.

Faust je zde muž, který si dlouho myslel, že velikost přinese úlevu, že když vystoupá výš, pochybnosti se rozplynou, že když bude vědět víc, bude pevnější. Místo toho zjistí, že každý dosažený vrchol otevírá další horizont a že hlad se neumí zastavit jen proto, že byl naplněn. Jeho rozhodnutí nejsou prudká ani dramatická. Jsou rozumná, obhajitelná, téměř samozřejmá.

Říká si, že ještě o krok dál neuškodí, že další výzva je přirozená, že růst je známkou síly. Jenže s každým tichým souhlasem, který vysloví sám před sebou, se něco posune. Ne navenek. Uvnitř.

A právě tam, v nepatrném pohybu hodnot, v nenápadné výměně klidu za výkon, se začíná rodit smlouva, která nepotřebuje svědky ani podpis na papíře. Stačí rozhodnutí. Stačí touha. Stačí přesvědčení, že to všechno ještě unese.

ČÁST I

1.Chlapec, který chtěl vědět

Narodil se do domu, kde se city držely pod kontrolou a kde se mluvilo jen tehdy, když bylo nutné něco vyřešit. Otec měl hlas pevný a krátký, matka se usmívala jemně, ale opatrně, jako by každé silnější gesto mohlo narušit rovnováhu. Faust vyrůstal mezi pohledy, které vážily víc než slova, a brzy se naučil vnímat to, co ostatní přehlíželi.

Sedával pod stolem, poslouchal rozhovory dospělých a všímal si ticha mezi větami, drobných pauz, zadrženého dechu, nepatrného pohybu ruky. Právě tam cítil napětí, které ho přitahovalo víc než samotný obsah slov. Jeho otázky začaly obyčejně, ptal se, proč déšť padá rovně, proč noc mění tvary věcí, proč se někdo usmívá, když je smutný. Jenže odpovědi ho nikdy zcela neuspokojily. Vždy cítil, že pod nimi leží další vrstva, další vysvětlení, které zatím nikdo nevyslovil. Když objevil knihy, otevřel se mu svět, kde mohl hledat bez omezení.

Četl dlouho do večera, listoval stránkami s napětím, jako by každá kapitola skrývala klíč k pevnému řádu světa. Chtěl vědět víc než ostatní, chtěl rozumět souvislostem, chtěl mít jistotu, že když se naučí dost, přestane cítit nejistotu, která se občas ozvala v hrudi bez jasného důvodu. Učitelé si jeho bystrosti všimli a vyslovovali jeho jméno s obdivem. Rodiče byli hrdí.

On sám však začal spojovat vlastní hodnotu s tím, kolik odpovědí dokáže nabídnout. Když uspěl, pocítil krátké teplo, které rychle vychladlo. A tak si stanovil další cíl. A další. Jedné noci ležel v posteli a sledoval stín stromu pohybující se po stěně. Vítr rozhýbal větve a obraz se lámal, ale on měl náhle pocit, že pohyb stínu je o zlomek jiný, než by měl být. Posadil se a chvíli jen hleděl. Nezalekl se. Spíš ho to přitáhlo. Myšlenka, že svět není zcela čitelný, v něm probudila zvláštní vzrušení. Možnost, že existuje něco za hranou vysvětlení, mu připadala jako výzva. A tehdy si poprvé připustil, že obyčejnost pro něj nebude stačit.

1.1. Otcův pohled

Otec nemluvil často, ale když už promluvil, místnost se stáhla. Ne hlasem. Postojem. Sedával u stolu rovně, záda téměř nehybná, ruce položené klidně před sebou, jako by držel neviditelnou rovinu, kterou je třeba udržet za každou cenu. Faust jako dítě nechápal, proč ho ten klid zneklidňuje. Jen cítil, že v tom tichu je očekávání.

Když přinesl domů první větší úspěch, papír se ještě lehce třásl mezi jeho prsty. Položil ho na stůl. Matka se usmála a dotkla se jeho ramene. Otec se podíval. Ne dlouho. Stačilo mu pár vteřin. Faust čekal, že se něco stane. Že přijde úsměv. Že přijde gesto. Že se napětí uvolní.

„Dobrá práce," řekl otec.

Hlas byl pevný. Přesný. Bez výkyvu.

Faust cítil, jak se mu žaludek stáhl. Ta věta nebyla chladná. Byla suchá. Neobsahovala nic navíc. A právě to ho bodlo. Chtěl víc než uznání výkonu. Chtěl být viděn.

Otec zvedl oči od papíru a dodal: „Teď uvidíme, jestli to není náhoda."

V té větě nebyla výčitka. Byla tam norma. Měřítko. A Faust poprvé ucítil, že úspěch není cíl. Je to začátek další zkoušky.

Ten večer nemohl spát. Ležel ve tmě a vracel se k tomu pohledu u stolu. Nepřipadal si zahanbený. Připadal si vyzván. Jako by někdo posunul laťku o kus výš a nezeptal se, jestli to chce. A on nechtěl říct ne. Nechtěl být tím, kdo zůstane pod ní.

Další týdny pracoval tvrději. Ne proto, že by musel. Protože chtěl znovu ten okamžik. Ten drobný pohyb v otcových očích, který zahlédl jen na zlomek sekundy, když přinesl ještě lepší výsledek. Tam se něco změnilo. Neznatelně. Ale změnilo.

A Faust si to zapamatoval.

Pochopil, že láska se možná nevyjadřuje slovy. Že se získává výkonem. Že se drží přesností. A že jakmile poleví, pohled se vrátí do původní tvrdosti.

Od té chvíle už nešlo jen o vědění.
Šlo o potvrzení.

1.2 První stud

Bylo mu šestnáct a poprvé zažil něco, co nedokázal ihned přetavit ve výkon. Stál v zadní části třídy, čekal na svůj čas, měl připravené poznámky, argumenty, přesné formulace, věděl, že jeho práce je propracovaná, promyšlená, vystavěná tak, aby nezůstalo slabé místo, a přesto se něco posunulo ještě předtím, než otevřel ústa.

Tichý spolužák, kterého si dosud sotva všiml, začal mluvit dřív. Nezvýšil hlas. Nepoužíval složitější pojmy. Mluvil klidně. A lidé poslouchali.

Faust cítil, jak mu tělem projede horká vlna. Nejprve lehké bodnutí pod žebry, pak tlak v krku, pak zvláštní stažení kolem srdce. Slyšel každé slovo toho chlapce a zároveň neslyšel nic. Vnímal jen to, že místnost reaguje jinak, že napětí, které obvykle patřilo jemu, se přesunulo jinam. A v tom přesunu bylo cosi ponižujícího, přestože nikdo nic neřekl. Nikdo ho nezpochybnil. Jen nebyl středem.

Když přišla řada na něj, mluvil přesně. Příliš přesně. Věty byly ostré, rytmus správný, logika pevná. Publikum přikývlo. Učitel ocenil strukturu. Výsledek byl bezchybný. Ale v těle zůstala trhlina. Stud bez svědků. Stud z toho, že nebyl nezpochybnitelný.

Ten večer si situaci znovu přehrával, detail po detailu, pohyb ruky, tón hlasu, reakci spolužáků, a čím víc se k tomu vracel, tím méně šlo o práci samotnou, šlo o pocit, že někdo jiný se na okamžik dotkl prostoru, který považoval za svůj, a v té myšlence nebyla inspirace, byla tam soutěž, tichá, chladná, téměř instinktivní. Nechtěl být lepší. Chtěl mít jistotu.

O týden později přišla příležitost. Ten samý chlapec prezentoval další práci. Faust si všiml drobné nepřesnosti. Byla malá. Opravdu malá. V běžném rozhovoru by ji nechal projít. Tentokrát ne.

Zvedl ruku a klidným hlasem upozornil na detail. Bez posměchu. Bez agrese. Jen věcně. Třída se otočila. Učitel přikývl. Chlapec znejistěl.

Byl to nepatrný moment. Stačil.

Faust cítil, jak se stud rozpouští a na jeho místě se usazuje něco pevnějšího. Ne radost. Ne vítězství. Kontrola.

A tehdy pochopil, že výšku lze získat i jinak. Ne růstem.
Snížením druhých.

1.3. První lež

Nestalo se to ze strachu ani z tlaku, který by ho zahnal do kouta. Bylo to tiché a téměř pohodlné. Seděli u dlouhého stolu v knihovně, kolem nich otevřené knihy, poznámky rozložené mezi prsty, tlumené světlo nad hlavami a šum ostatních studentů v pozadí. Jeden z jeho spolužáků začal mluvit o nové myšlence. Nebyla přehnaně složitá. Nebyla dramatická. Byla čistá a přesná. A Faust okamžitě poznal, že má sílu.

Poslouchal bez přerušení. Vnímal, jak se pozornost ostatních na chvíli přesunula jinam. Cítil to v těle. Lehké napětí pod žebry. Zúžený dech. Myšlenka nebyla jeho. Ale mohla být. Nešlo o to ji vzít surově. Stačilo ji upravit. Zbavit váhání. Přidat jí

strukturu. Zesílit její obrys. V jeho hlavě se začal rýsovat nový tvar, přesnější, ostřejší. Hranice mezi inspirací a přivlastněním byla tenká. A nikdo ji nehlídal.

O několik dní později přišla příležitost. Debata se znovu otevřela. Faust se nadechl a myšlenku vyslovil. Klidně. Pevně. Jinými slovy. Přidal argumenty, které jí daly váhu. Nezmínil její původ. Nepovažoval to za nutné.

Místnost přijala jeho verzi bez odporu. Učitel přikývl. Spolužáci sledovali jeho strukturu, jeho jistotu. Ten druhý student seděl naproti a mlčel. Jejich pohledy se na okamžik střetly. Krátce. Bez slov. Faust v tom pohledu zahlédl něco, co by mohl nazvat otázkou. Ale žádná otázka nezazněla nahlas.

Všechno pokračovalo dál.

Faust cítil, jak se mu v hrudi rozlévá teplo. Ne prudké. Ne vítězné. Pevné. Bylo to vědomí, že malý posun reality je možný bez následků. Že hranice lze posunout o krok dál a svět zůstane stát. Ten večer si tu scénu přehrával znovu. Nepřemýšlel o morálce. Nepřemýšlel o tom, jestli to bylo správné. Přemýšlel o tom, jak snadné to bylo. Jak přirozeně to zapadlo do jeho směru.

Hranice je pružná.

1.4. První noc

Bylo mu devět a dům spal, hodiny v kuchyni odměřovaly čas pravidelným tikáním, které se v noci zdálo hlasitější než přes den, a přes tenkou záclonu dopadalo do pokoje slabé světlo pouliční lampy, takže na stropě se pomalu pohyboval stín stromu.

Faust ležel na zádech a sledoval ten pohyb dlouho, déle, než by bylo obvyklé, a zpočátku to byla jen hra světla a větví, které vítr posouval nepravidelným rytmem, jenže po chvíli si všiml něčeho, co nedokázal vysvětlit, drobného zpoždění nebo nepatrné odchylky, jako by se stín na zlomek vteřiny pohnul jinak, než měl, a ten rozdíl byl tak malý, že by ho jiný člověk přehlédl, ale v jeho těle se okamžitě ozvalo napětí.

Posadil se na posteli a zůstal nehybně sedět, pokoj byl ponořený do šera, viděl obrys skříně, dveří, stolu, slyšel vlastní dech, který se zrychlil, a cítil, jak mu srdce tluče silněji, ne však čistým strachem, spíš směsí chvění a přitažlivosti. Měl pocit, že v rohu místnosti něco stojí, ne postava, ne konkrétní tvar, spíš přítomnost, tichá a vyčkávající, a namísto toho, aby zavolal rodiče, jak by bylo přirozené, zůstal sedět a pozoroval ten pocit, jako by testoval jeho hranici. Chlad mu přeběhl po zádech, prsty se lehce třásly, ale v té tělesné reakci bylo cosi vzrušujícího, cosi, co mu napovídalo, že svět možná není uzavřený v tom, co je vidět, že existuje další vrstva, která se ukazuje jen tomu, kdo vydrží dívat se o něco déle.

Neuhnuli před sebou. Lehl si zpět do postele, ale oči nezavřel hned, čekal, aniž by věděl na co, a v tom čekání se zrodilo tiché přesvědčení, že temnota není prázdná, že má hloubku, do které je možné vstoupit, a ten pocit ho už neopustil.

1.5. První rozhodnutí proti sobě

Bylo to krátce po té noci, kdy si začal uvědomovat, že svět má hlubší vrstvu, a přesto se tentokrát nejednalo o stín ani temnotu, ale o obyčejný den a obyčejnou situaci, která se odehrála ve třídě mezi lavicemi a pohledy spolužáků. Jeden z nich, ten, který dříve na okamžik zazářil, stál u tabule a snažil se odpovědět, ale hlas se mu zadrhl a myšlenka se rozpadla dřív, než ji dokázal dokončit. Ve třídě se rozhostilo ticho, které nebylo plné respektu, bylo plné napětí a lehkého studu, a Faust to cítil v těle jako jemné zachvění, jako okamžik, kdy se rovnováha může přiklonit na jednu či druhou stranu. Věděl, že stačí mlčet. Věděl, že nemusí říkat nic. Přesto se v něm objevila přesná formulace, drobná nepřesnost, kterou mohl opravit, věta, která by byla formálně správná a současně by potvrdila jeho pozici. Nešlo o útok. Nešlo o posměch. Šlo o přesnost.

Promluvil klidně a bez emocí, jen upozornil na detail, který byl skutečný, ale nebyl nezbytný, a když se třída otočila směrem k tabuli a spolužák zrudl a pokusil se opravit, Faust cítil, jak se mu v hrudi usazuje pevný, chladný klid. Učitel přikývl. Situace se uzavřela. Všechno bylo správně. Nikdo mu nemohl nic vyčíst. A přesto v tom okamžiku zaznamenal něco, co si nemohl plést, krátký záblesk soucitu, který se objevil těsně předtím, než promluvil, a který vědomě potlačil, jako by stiskl tlačítko a vypnul hlas, jenž by ho mohl zastavit.

To byl ten krok.

Ten večer na to myslel jen krátce, bez dramatických úvah, bez výčitek, spíš s pocitem, že si vybral efektivnější cestu, že si potvrdil svou výšku bez otevřeného střetu, a myšlenka, která v něm zůstala, nebyla krutá, byla chladně praktická, svět je soutěž a slabost se nechrání. V té větě nebyla nenávist. Byla v ní volba.

1.6. Tlak

S věkem se jeho dny začaly plnit povinnostmi, které nebyly vynucené, ale přijímané dobrovolně, a právě v tom dobrovolném přijímání se skrývalo něco, co zpočátku vypadalo jako síla, ale postupně se měnilo v tlak, který neustupoval ani večer. Vstával dřív než ostatní, plánoval víc než ostatní, četl déle než ostatní, a když se podíval na svůj rozvrh, cítil uspokojení z plnosti, z toho, že jeho čas není prázdný, že každá hodina má směr. Jenže tělo začalo reagovat dřív než mysl. Ramena zůstávala napjatá i ve chvílích, kdy nemusel nic dělat. Čelist se sevřela bez důvodu. Spánek byl kratší a tvrdší.

Nikomu si nestěžoval. Nebylo na co. Výsledky přicházely. Jméno se vyslovovalo s uznáním. Otec přikyvoval. Učitelé očekávali víc. A on jim to dával. Jen si začal všímat, že radost z dosaženého trvá kratší dobu než dřív, že potvrzení vyprchá rychleji, že sotva skončí jeden úspěch, objeví se v hlavě další laťka. Nikdo ji nestavěl. Stavěl si ji sám.

Večer sedával u stolu a místo klidu cítil v těle pulzující napětí, jako by byl stále ve střehu, jako by někde číhalo selhání, které ještě nepřišlo, ale může přijít kdykoli, a tento neviditelný protivník mu bránil polevit, protože představa, že by zpomalil, byla téměř nesnesitelná. Znamenalo by to riskovat pokles. A pokles znamenal ztrátu pohledu, který si tak dlouho budoval.

Jednoho dne si všiml, že už neumí jen sedět a nic nedělat. Zkusil to. Pět minut. Bylo to nepříjemné. V těle se zvedla nervozita, ruce hledaly činnost, mysl si sama vytvářela úkoly. Klid mu připadal jako ohrožení.

To byl další krok.

Tlak se stal jeho přirozeností. A on si toho začal všímat až ve chvíli, kdy bez něj nedokázal existovat.

1.7. Střet

Bylo mu osmnáct a domů se vracel s pocitem, že tentokrát udělal něco, co nelze jen potvrdit, ale co musí být uznáno, protože vyhrál soutěž, která přesahovala školu, město i běžné očekávání, a držel v ruce oficiální dopis s razítkem, který dokazoval, že jeho jméno je teď spojeno s něčím větším, než byl dosud zvyklý. Vstoupil do kuchyně, kde otec seděl u stolu jako vždy rovně, noviny složené přesně na polovinu, a Faust položil dopis před něj bez úvodu, bez skromnosti, s napětím, které mu pulzovalo v krku. Otec si dopis přečetl pomalu, zvedl oči a dlouho se na syna díval, tentokrát déle než obvykle, a Faust cítil, jak v něm roste očekávání, téměř dětské, téměř bolestivé.

„A co bude dál," řekl otec klidně.

Ta věta dopadla jinak, než čekal. Nebyla v ní radost. Nebyla v ní hrdost. Byla v ní otázka dalšího kroku, jako by dosažené bylo jen mezistanicí, nikoli vrcholem. Faust ucítil, jak se mu horko zvedá do tváře, jak se mu ruce lehce třesou, a poprvé odpověděl jinak, než bylo zvykem. Řekl, že tohle je dost. Že tohle je úspěch. Že by to mohlo na chvíli stačit.

Otec položil noviny stranou a jeho pohled ztvrdl, ne hlasem, ale výrazem, který Faust znal z dětství, když udělal něco nedostatečně přesně. „Stačit nestačí," řekl pomalu. „Buď rosteš, nebo klesáš."

V té chvíli se mezi nimi otevřel prostor, který už nešlo vyplnit tichým přikývnutím. Faust cítil, jak se v něm něco láme, ne respekt, ten zůstal, ale ochota přijímat

měřítko bez odporu. Chtěl říct víc. Chtěl říct, že není stroj, že není jen směr vzhůru. Neřekl nic.

Ten večer odešel do svého pokoje a dlouho seděl na posteli, s dopisem položeným vedle sebe, a místo radosti cítil vztek, který nebyl hlučný, byl studený a koncentrovaný, a právě v tom vzteku se zrodilo rozhodnutí, že příště už nebude čekat na uznání, že příště půjde tak vysoko, že otázka „co dál“ ztratí smysl, že příště už nebude hledat otcův pohled, ale překročí ho.

To byl skutečný střet.

Ne křikem. Směrem.

2. První prasklina

Zpočátku to nebylo nic, co by dokázal pojmenovat, jen nepatrné napětí, které se objevovalo ve chvílích, kdy by měl cítit radost, a místo toho cítil bdělost, jako by úspěch nebyl odměnou, ale zkouškou, která teprve začíná. Když byl chválen, usmíval se správně, odpovídal klidně, děkoval, ale pod tím vším běžela jiná vrstva, tichý výpočet, kolik ještě musí přidat, aby si ten moment udržel, kolik práce bude stát další potvrzení, a čím víc se jeho jméno vyslovovalo s obdivem, tím víc cítil, že nesmí polevit ani o milimetr. V těle se mu začalo usazovat napětí, které nebylo vidět, ale bylo stálé, v šíji, v ramenou, v čelisti, která se svírala i během spánku, a někdy se probudil uprostřed noci s pocitem, že něco nestíhá, přestože žádná konkrétní hrozba neexistovala.

Při rozhovorech začal vnímat lidi jinak než dřív, méně jako spolužáky a víc jako měřítka, jako body na stupnici, podle nichž lze určit vlastní výšku, a tento pohled se stal automatickým, nevědomým, přesto přesným, každé setkání bylo srovnáním, každý dialog testem, a pokud někdo zazářil víc, než čekal, ucítil ostrý tlak, který se mu rozlil pod kůži jako studená voda. Nešlo o závist v běžném smyslu. Šlo o ohrožení rovnováhy.

Jednou stál před zrcadlem a díval se na svou tvář déle než obvykle, sledoval vlastní výraz, oči, které už nepůsobily klidně, ale napjatě, jako by byly stále připravené reagovat, a napadlo ho, že se změnil, že chlapec, který kdysi hleděl na stín na stropě s čistou zvědavostí, ustoupil někomu jinému, někomu ostřejšímu, rychlejšímu, méně trpělivému. Ten pohled ho na okamžik zneklidnil.

To byla prasklina.

Nebyla vidět zvenčí. Byla v tom, že přestal být zvědavý a začal být soutěžící, že přestal hledat a začal počítat, že radost z poznání nahradila potřeba převahy, a právě v té nenápadné výměně se otevřel prostor, který už nebyl naplněn lehkostí, ale napětím, jež se nedalo uvolnit ani dalším úspěchem, ani dalším potvrzením,

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázku z knihy ***FAUST*.**
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.